

інноваційного потенціалу. Управління такими структурами є невід'ємною складовою державної аграрної інноваційної політики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Панасюк Б. Деякі підходи до прогнозування науково-технологічної та інноваційної сфер // Економіка України. – №3. – 1999. – С.6.

2. Саблук П.Т. Аграрна економіка і політика в Україні: підсумки минулого та погляд у майбутнє. Т II. Аграрна економіка в умовах демократичного державотворення. – К.: ІАЕ УААН, 2001. – С.346.

УДК 631.115.1:364.05

ЩОДО РОЛІ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ФОРМУВАНЬ У ВИРІШЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СЕЛЯН

А.В.Ключник, асистент

Миколаївський державний аграрний університет

Розвиток соціальної сфери села — одна з найбільш гострих проблем сьогодення. І це не випадково, бо якщо раніше практично всі соціальні об'єкти сільської місцевості знаходились на балансах аграрних підприємств і утримувались саме за їх кошти, то в 1999 році вони були передані сільським радам. А це, як свідчить практика, у багатьох випадках призвело до значного погіршення стану соціального обслуговування мешканців села, а в деяких випадках — і повного його занепаду.

Між тим, ефективність основного виробництва і функціонування виробничої інфраструктури залежить від стану та розвитку внутрішньогосподарської соціальної інфраструктури кожного підприємства. Саме остання створює працівникам господарств належні умови життя, які впливають на процес виробництва та відновлення робочої сили. До таких умов належать: наявність на території підприємства їдалень, закладів побутового та медичного обслуговування, транспортування працівників до місць роботи і проживання та інші послуги. Тобто соціальна інфраструктура забезпечує надан-

ня послуг житлово-комунального, культурно-освітнього характеру, охорони здоров'я, побуту.

Водночас стан сфери соціальних послуг визначає і економічне становище підприємств та умови життя сільських трудівників. Тому перед підприємствами ставиться завдання поряд з виробничими проблемами вирішувати і соціальні питання.

Враховуючи вищевказане, в останній час в економічній літературі з'явилися публікації вчених-економістів з вказаної проблеми. Питання, що торкаються її, знаходяться в центрі уваги Гайдуцького П.І., Кириленка І.Г., Круковського А.М., Кухарука Ю., Лузана Ю.Я., Саблука П.Т., Шмідта Р., Щербаня В.П. та інших дослідників.

Але необхідно визнати, що проблема розвитку соціальної сфери села все ж залишається невирішеною і потребує належної пильної уваги. Саме тому цим проблемам присвячується дана стаття. Особливо гостро, як свідчить практика, ці питання стоять у приватних підприємствах, значна частка керівників яких практично не піклується про соціальний добробут своїх працівників.

Необхідно вказати, що деякі приватні сільськогосподарські підприємства все ж таки продовжують приділяти увагу вирішенню соціальних проблем селян. Одним з таких господарств Миколаївщини є приватно-орендне сільськогосподарське підприємство "Золота нива" Новобузького району. Хоча соціальні об'єкти, які обслуговують родини працівників цього підприємства, знаходяться у власності міської районної ради, господарство продовжує піклуватися про вирішення їх проблем, бо це позитивно впливає на поліпшення виробництва та реалізації продукції, покращення економічного стану підприємства.

Зокрема, в господарстві продовжує діяти два медпрофілакторія на молочнотоварній фермі №1 та на механізованому загоні №1, а також фельдшерсько-акушерський пункт в с. Петрівка, де надається допомога жителям другого відділення.

Крім того, господарство утримує за свої кошти два будинки культури, в яких добре налагоджена художня самодіяльність, працює духовий оркестр, естрада, танцювальний гурток. Всю цю роботу організовує п'ять працівників культури, які отримують

заробітну платню в даному підприємстві. Причому оснащення вказаних будинків культури покращується із року в рік. Так, в 2003 році ПОСП “Золота нива” придбало сучасну музичну апаратуру для цих закладів на загальну суму 11800 грн. Необхідно вказати, що вказані заходи вже зараз дають позитивні результати. В минулому році колектив художньої самодіяльності пасів перше місце на районному конкурсі “Таланти Новобужжя”.

Велика увага приділяється в господарстві спортивно-масовій роботі. Молодь постійно займається спортивними іграми на його стадіоні. ПОСП “Золота Нива” має свою футбольну команду, яка в 2003р. посіла почесне третє місце у розіграші першості області з футболу. На даний момент почалося будівництво сучасного спортивного залу.

За останні чотири роки більше двох мільйонів гривень ПОСП “Золота Нива” витратило на газифікацію м. Нового Бугу. В 2001 р. за кошти господарства було побудовано газовідвід до села Петрівка (9,6 км довжиною), а в 2002 році — до с. Добра Воля (довжиною в 3 км.) В 2002 році в с. Петрівка за кошти підприємства проведено телефонну лінію (12 км) і поставлено АТС на 50 номерів.

В господарстві постійно працює три їдальні, де його працівники за дуже низькими цінами мають можливість цілий рік годуватися три рази на день.

Для своїх робітників та пенсіонерів господарство випікає хліб, виробляє макаронні вироби, різноманітні крупи, олію та інші продукти харчування, які продаються їм за пільговими цінами.

Досить значні кошти ПОСП “Золота Нива” витрачає на підготовку кадрів. За його рахунок нині навчається 32 особи — як у вищих, так і у середніх спеціальних навчальних закладах. Ці студенти направлені на навчання з виплатою стипендій (за умови повернення після закінчення вузу на роботу у дане підприємство).

В господарстві діє зоотехнічна та агротехнічна школи, після закінчення яких присвоюється класність. Наявність останньої дозволяє працівникам підвищити свою заробітну плату (на величину надбавок за класність).

Підприємство завжди турбується про підвищення кваліфікації своїх кадрів, бо наявність професійних фахівців, здатних забезпечити реалізацію поставлених завдань, — основа його ефективного функціонування.

Небайдужими залишаються керівник та працівники господарства і до проблем дитячого інтернату, який діє в Новобузькому районі, шкіл №1 та 4, дитячих садків, Баратівського психоневрологічного будинку-інтернату. Зокрема, в 2002 році Першотравневій школі (с.Петрівка) підприємство подарувало комп'ютер, в 2004 році школі №4 — музичний центр, дитячому інтернату — магнітофон.

В даному господарстві вміють і працювати, і відпочивати. Щорічно в “Золотій Ниві” святкують День працівника сільського господарства і переробної промисловості, де підводяться підсумки роботи і нагороджують працівників грошовими преміями. Не проходить свято і без святкової лотереї, де працівники підприємства можуть виграти будь-яку худобу чи птицю і цінні матеріальні речі.

Справжнім святом для підприємства є день закінчення жнив, коли нагороджують робітників, які внесли вагомий внесок у проведенні збирання врожаю. Кожен з них отримує матеріальне заохочення, яке передбачене відповідним Положенням при збиранні врожаю.

Слід відмітити, що здійснюване аналізованим господарством фінансування витрат, пов'язаних із задоволенням соціально-побутових потреб його працівників, дає змогу покращити і збагатити їх духовний світ, сприяє розвитку дійсних талантів, підвищенню кваліфікації та освітнього рівня, а в кінцевому рахунку — зростанню продуктивності праці і укріпленню фінансового стану підприємства. Необхідно визнати, що далеко не всім господарствам під силу здійснення заходів, які проводяться у ПОСП “Золота нива”. Їм необхідна дієва державна підтримка.

Враховуючи все вказане, на Всеукраїнській нараді з питань стратегії розвитку аграрного сектора у 2003 році, були визначені пріоритетні напрямки діяльності щодо розвитку села: збільшення зайнятості сільського населення; вирівнювання оплати праці та

умов життя селян з їх рівнем в інших галузях; стимулювання розвитку підприємництва в сільській місцевості, розвитку туризму; подолання відставання сільської місцевості в наявності основних життєзабезпечуючих чинників (освіта і культура, медичне, побутове, торговельне і транспортне обслуговування); зупинення депопуляції сільського населення, запровадження програми “Власний дім”; забезпечення виконання Державної програми розвитку соціальної сфери села до 2005 року; виділення квот у навчальних закладах для сільської молоді за рахунок державного бюджету.

Перші кроки щодо розв’язання соціальних проблем сільської місцевості здійснено. Так, постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2003 р. № 1253 затверджено Порядок безоплатної передачі у комунальну власність об’єктів соціальної сфери, житлового фонду, у тому числі незавершеного будівництва, а також внутрішньогосподарських меліоративних систем колективних сільськогосподарських підприємств, що не підлягали паюванню в процесі реорганізації цих підприємств та передані на баланс підприємств- правонаступників. Ця передача має не тільки забезпечити умови для збереження і функціонування соціальної сфери села, а й покращити фінансово-економічний стан сільськогосподарських підприємств, які утримували ці соціальні об’єкти.

УДК 633.1:339.187

СУЧАСНИЙ СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

В.М. Колесник, асистент

Миколаївський державний аграрний університет

Одним із основних елементів комплексу маркетингу як аграрного, так і промислового підприємства є розподіл продукції. Він включає форми і методи збуту, питання зберігання та своєчасного транспортування товару до споживача. Основна увага зосереджується на збутовій політиці, оскільки від неї залежить отримання